

PATVIRTINTA

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos
prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
direktorius 2020 m. gruodžio 30 d. įsakymu
Nr. V-730

**PENSIJŲ ANUITETŲ FONDO PROGNOZINIŲ SKAIČIAVIMŲ IR BIUDŽETO
RENGIMO TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Pensijų anuitetų fondo (toliau – PAF) prognozinių skaičiavimų ir biudžeto rengimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato Pensijų anuitetų fondo įplaukų ir išlaidų planavimo principus, Pensijų anuitetų fondo biudžeto rengimo tvarką.

2. Aprašas parengtas, vadovaujantis Pensijų kaupimo įstatymo 35¹, 35⁶, 35⁸, 35⁹, 35¹⁰ ir 35¹² straipsnių, Lietuvos Respublikos finansų ministro 2020 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. 1K-423 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 29-ojo standarto patvirtinimo“ patvirtinto 29-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Pensijų anuitetų fondo apskaita ir ataskaitų rinkinys“ nuostatomis ir kitais norminiais teisės aktais.

**II SKYRIUS
PENSIJŲ ANUITETŲ FONDO ĮPLAUKŲ PLANAVIMAS**

3. Planuojant vienkartinių įmokų už įsigyjamus pensijų anuitetus (toliau – Vienkartinės įmokos), pervedamų iš pensijų kaupimo bendrovių (toliau – PKB) į PAF, sumą, įvertinamas prognozuojamas naujų pensijų anuitetų gavėjų skaičius bei jų sukauptos sumos II pakopos pensijų fonduose atitinkamais laikotarpiais. Vienkartinių įmokų suma apskaičiuojama pagal formulę:

$VĮ = VĮ_{\text{stand}} + VĮ_{\text{atid}}$, kur

$VĮ$ – planuojama Vienkartinių įmokų suma,

$VĮ_{\text{stand}}$ - planuojama Vienkartinių įmokų suma už įsigyjamus standartinius pensijų anuitetus arba standartinius pensijų anuitetus su garantuojamu laikotarpiu,

$VĮ_{\text{atid}}$ - planuojama Vienkartinių įmokų suma už įsigyjamus atidėtuosius pensijų anuitetus.

$VĮ_{\text{stand}} = NA_{\text{stand}} \times Vid_Suma$,

$VĮ_{\text{atid}} = NA_{\text{atid}} \times Vid_Suma \times Atid_ann_proc$, kur

NA_{stand} – prognozuojamas naujų standartinių ir standartinių su garantuojamu laikotarpiu pensijų anuitetų gavėjų skaičius,

NA_{atid} – prognozuojamas naujų atidėtųjų pensijų anuitetų gavėjų skaičius,

Vid_Suma – prognozuojama vidutinė sukaupta suma II pakopos pensijų fonde,

$Atid_ann_proc$ - pensijų fonde sukauptos sumos dalis, skirta įsigyti atidėtąjį pensijų anuitetą.

Planuojant, kokia pensijų fonde sukauptos sumos dalis ($Atid_ann_proc$) bus skiriama įsigyti atidėtąjį pensijų anuitetą, atsižvelgiama į pensijų anuitetus įsigysiančių asmenų amžių atitinkamais laikotarpiais.

Prognozuojant naujų pensijų anuitetų gavėjų skaičių (NA_{stand} ir NA_{atid}) ir vidutinę sukaupią sumą (Vid_Suma), atsižvelgiama į:

3.1. Turimus vėliausius faktinius duomenis, gautus iš PKB apie pensijų fondų dalyvių skaičių ir jų sukauptas sumas;

3.2. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos atitinkamų metų ekonominės raidos scenarijuje nurodytas ir / ar kitų oficialių institucijų parengtas prognozes apie darbo užmokesčio fondo kitimą Lietuvoje;

3.3. Einamųjų ir vėlesnių metų pervedimo (įmokų) į II pakopos pensijų fondus tarifus;

3.4. Palūkanų normas, kurios, tikėtina, bus uždirbtos gyvenimo ciklo pensijų fonduose, atsižvelgiant į iki senatvės pensijos amžiaus likusį laikotarpį;

3.5. Lietuvos gyventojų faktinę mirtingumo statistiką, gautą iš oficialios mirtingumo tyrimų bazės, *The Human Mortality Database* (HMD), interneto svetainės arba iš kitų patikimų šaltinių;

3.6. Prielaidą apie pensijų anuitetus perkančių asmenų dalį, skaičiuojant nuo prognozuojamo visų potencialių pensijų anuitetus įsigyti privalančių asmenų skaičiaus. Ši prielaida nustatoma, atsižvelgiant į PAF veiklos patirtį ir faktorius, kurie gali lemti kitokią dalį ateityje;

3.7. Prielaidą apie pensijų anuitetų gavėjų pasiskirstymą pagal pensijų anuiteto rūšį. Ši prielaida nustatoma, atsižvelgiant į PAF veiklos patirtį ir faktorius, kurie gali lemti kitokią pasiskirstymą ateityje;

4. Planuojami atskaitymai nuo Vienkartinės įmokos PAF valdymo ir administravimo sąnaudoms (toliau – Administravimo mokesčiai) padengti apskaičiuojami pagal formulę:

$$VM = VI \times A, \text{ kur}$$

VM – planuojama Administravimo mokesčių suma,

VI – planuojamų Vienkartinė įmokų suma,

A – Administravimo mokesčio dydis, procentais. Šis dydis peržiūrimas kasmet, rengiant PAF biudžetą atitinkamiems metams, ir, atsižvelgus į Pensijų anuitetų fondo tarybos (toliau – Taryba) išvadas ir rekomendacijas, teikiamas Seimui tvirtinti kartu su Lietuvos Respublikos pensijų anuitetų fondo biudžeto atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatymu.

5. Planuojamos investavimui ir išmokoms skirtos lėšos apskaičiuojamos kaip skirtumas tarp planuojamų Vienkartinė įmokų ir planuojamos Administravimo mokesčių sumos, t.y. pagal formulę:

$$IIL = VI - VM, \text{ kur}$$

IIL – planuojamos investavimui ir išmokoms skirtos lėšos,

VI – planuojamų Vienkartinė įmokų suma,

VM – planuojama Administravimo mokesčių suma.

6. Planuojant įplaukas iš investicijų, atsižvelgiama į:

6.1. turimų bei planuojamų sudaryti ir baigiančių galioti per prognozuojamą laikotarpį terminuotųjų indėlių sutarčių sąlygas (dydį ir palūkanų, mokamų už šiuos indėlius, kitimo tendencijas);

6.2. numatomą laikomų ne nuosavybės vertybinių popierių išpirkimą per prognozuojamą laikotarpį;

6.3. planuojamą realizuoti kapitalo prieaugį;

6.4. planuojamas uždirbti palūkanas, dividendus ir kitas investicinės veiklos įplaukas.

7. Planuojama paskolų suma - skirtumas tarp Administravimo mokesčių sumos (VM) ir planuojamų valdymo ir administravimo išlaidų.

8. Planuojant kitas teisėtai gautas lėšas, atsižvelgiama į PAF veiklos patirtį.

III SKYRIUS PENSIJŲ ANUITETŲ FONDO IŠLAIDŲ PLANAVIMAS

9. Planuojant išmokas pensijų anuitetų gavėjams, atsižvelgiama į:

9.1. ankstesniais laikotarpiais priimtus sprendimus dėl pensijų anuiteto mokėjimo ir pradėtas mokėti išmokas;

9.2. Aprašo 3 punkte nustatyta tvarka apskaičiuotą planuojamą naujų pensijų anuitetų gavėjų skaičių (NA_stand ir NA_atid);

9.3. planuojamą naujiems pensijų anuitetų gavėjams paskirtų pensijų anuitetų vidutinę mėnesio išmoką pagal kiekvieną pensijų anuiteto rūšį;

9.4. prielaidas apie pensijų anuitetų gavėjų kohortos mirtingumą ateityje.

10. Planuojant investicijų įsigijimą, atsižvelgiama į prognozuojamą investavimui skirtų lėšų dydį bei planuojamą investicijų pasiskirstymą pagal investavimo subjektus.

11. Planuojant investicinės veiklos išlaidas, atsižvelgiama į prognozuojamas lėšas investicijų įsigijimui ir planuojamas investavimo išlaidas pagal planuojamus investavimo subjektus atitinkamais kalendoriniais metais.

12. Planuojant PAF valdymo ir administravimo išlaidas, atsižvelgiama į:

12.1. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VSDF valdyba) Pensijų anuitetų skyriaus etatų skaičių bei planuojamus etatų pokyčius ateityje, darbo užmokesčio fondą, įskaitant darbdavio mokamus valstybinio socialinio draudimo mokesčius, ir jo pokyčius;

12.2. vidutinį šalies darbo užmokestį, taikomą apdraustųjų asmenų atitinkamų metų valstybinio socialinio draudimo įmokų bazei apskaičiuoti (VDU). Šio rodiklio dydį, kuris bus teikiamas tvirtinti Seimui kartu su Lietuvos Respublikos Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatymu, pateikia VSDF valdybos Statistikos ir analizės skyrius. Pagal VDU yra apskaičiuojamas atlygis Tarybos nariams, prie kurio pridedamos darbdavio mokamos valstybinio socialinio draudimo įmokos;

12.3. darbuotojų kvalifikacijos kėlimo, komandiruočių, dalyvavimo renginiuose išlaidas;

12.4. programinės įrangos kūrimo, keitimo, priežiūros ir kitas išlaidas;

12.5. kitas planuojamas veiklos išlaidas.

13. Planuojant valdymo ir administravimo išlaidas, numatomos ataskaitinių metų valdymo ir administravimo sąnaudos perskaičiuojamos pagal formulę:

$VAI = VAS_M + VAS_{G1} - VAS_{G2}$, kur

VAI – planuojamų ataskaitinių metų valdymo ir administravimo išlaidos,

VAS_M - planuojamų ataskaitinių metų valdymo ir administravimo sąnaudos,

VAS_{G1} – praėjusių ataskaitinių metų gruodžio mėn. valdymo administravimo sąnaudos,

VAS_{G2} – planuojamų ataskaitinių metų gruodžio mėn. valdymo ir administravimo sąnaudos .

14. Planuojant grąžintas paskolas ir palūkanas, mokamas už jas, atsižvelgiama į atitinkamais laikotarpiais grąžintinas paskolas (jų dalis) bei mokėtinas palūkanas.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. VSDF valdybos Pensijų anuitetų skyrius iki einamųjų metų liepos mėnesio 31 dienos apskaičiuoja planuojamas ateinančių trejų metų PAF įplaukas ir išlaidas ir šią informaciją pateikia VSDF valdybos Fondų finansų ir apskaitos skyriui, kuris, įvertinęs PAF pinigų ir jų ekvivalentų likučius planuojamųjų ataskaitinių metų pradžiai ir pabaigai, paruošia atitinkamų ataskaitinių metų PAF biudžeto projektą.

16. PAF atitinkamų ataskaitinių metų biudžeto projektas teikiamas Tarybai išvadoms ir rekomendacijoms pateikti.

17. Tarybai apsvarsčius Pensijų anuitetų fondo biudžeto projektą, pensijų anuitetų mokėtojas jį kartu su Tarybos išvada teikia Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, kuri teisės aktų nustatyta tvarka teikia jį derinti Finansų ministerijai.

18. PAF biudžetas tvirtinamas Lietuvos Respublikos pensijų anuitetų fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu.
